

Protocol general d'actuació entre la Conselleria de la Mar i del Cicle de l'Aigua, el Consell d'Eivissa, l'Ajuntament d'Eivissa, l'Ajuntament de Santa Eulària des Riu, l'Ajuntament de Sant Josep de sa Talaia, l'Ajuntament de Sant Antoni de Portmany i l'Ajuntament de Sant Joan de Labritja, per a la protecció i millora de la gestió dels aqüífers de l'illa d'Eivissa.

PARTS

Juan Manuel Lafuente Mir, conseller de la Mar i del Cicle de l'Aigua del Govern de les Illes Balears, segons el Decret 9/2023, de 10 de juliol, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual es disposa el nomenament dels membres del Govern de les Illes Balears. Intervé en ús de les facultats que li atribueixen els articles 11.c) i 80.4 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Vicente Marí Torres, president del Consell Insular d'Eivissa. Intervé en ús de les facultats que li atribueix l'article 21.1.k) de la Llei 4/2022, de 28 de juny, de consells insulars.

Rafael Triguero Costa, batle-president de l'Ajuntament d'Eivissa. Intervé en ús de les facultats que li atribueix l'article 21.b) de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases de Règim Local.

Miguel Tur Rubio, primer tinent d'Alcalde de l'Ajuntament de Santa Eulària des Riu. Intervé en representació de l'Alcaldessa, en ús de les facultats que li atribueix l'article 21.b) de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases de Règim Local.

Vicent Roig Tur, batle-president de l'Ajuntament de Sant Josep de sa Talaia. Intervé en ús de les facultats que li atribueix l'article 21.b) de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases de Règim Local.

Marcos Serra Colomar, batle-president de l'Ajuntament de Sant Antoni de Portmany. Intervé en ús de les facultats que li atribueix l'article 21.b) de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases de Règim Local.

María Tania Marí Marí, batlessa-presidenta de l'Ajuntament de Sant Joan de Labritja. Intervé en ús de les facultats que li atribueix l'article 21.b) de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases de Règim Local.

ANTECEDENTS

La Conselleria de la Mar i del Cicle de l'Aigua, a través de la Direcció General de Recursos Hídrics, exerceix la competència a l'àmbit material del domini públic hidràulic, d'acord amb el Decret 12/2023, de 10 de juliol, de la presidenta de les Illes Balears, en la seva versió consolidada.

El Consell Insular d'Eivissa podrà prestar l'assistència jurídica, econòmica i tècnica als municipis d'acord amb l'article 103 de la Llei 4/2022, de 28 de juny, de consells insulars.

Els Ajuntaments ostenten la competència relativa a l'abastiment d'aigua potable a domicili i evacuació i tractament d'aigües residuals, d'acord amb l'article 25.2.c) de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local.

Es interès comú de les parts signants del present protocol d'actuació i declarar la seva intenció o voluntat de que s'adoptin mesures coordinades entre les administracions competents per protegir i fomentar la recuperació i explotació sostenible dels aquífers afectats per la sobreexplotació, la intrusió salina i les freqüents situacions de sequera.

Primera. Objecte

L'objecte d'aquest protocol és establir un marc general d'actuació, constitutiu d'una declaració d'intencions, en el sentit de col·laborar en les següents finalitats:

- a) Fomentar la recuperació i la sostenibilitat dels aquífers de l'illa.
- b) Garantir el subministrament d' aigua dessalada a la població d'Eivissa a través de la xarxa en alta del Govern.
- c) Reduir al mínim estrictament necessari el volum d' aigua subterrània per a l'abastament urbà i substituir-la per aigua dessalada, en aquells nuclis urbans amb xarxa de distribució i possibilitat de connexió amb la xarxa en alta del Govern.
- d) Impulsar la reutilització de les aigües depurades, tant en l'entorn urbà com en l'ús ambiental.
- e) Impulsar l'execució de projectes destinats a la reducció de fuites i la millora d'eficiència en les xarxes de distribució d'aigua.

Segona. Finalitats

Les parts signants tenen la voluntat o intenció de que s'adoptin mesures coordinades entre les administracions competents per protegir i fomentar la recuperació i explotació sostenible dels aquífers, com les següents:

- a) Orientar la gestió hídrica cap a la garantia d'una disponibilitat sostenible de recursos naturals en bon estat, que puguin ser utilitzats com a reserves estratègiques en casos de sequeres severes o pics de demanda, complementant els recursos no convencionals. Amb aquest objectiu, les parts signants manifesten la seva voluntat o intenció d'establir pautes d'actuació per protegir aquests recursos estratègics.
- b) Prioritzar, sempre que sigui possible, la substitució d'aigua subterrània per aigua dessalada provinent de la xarxa en alta gestionada pel Govern de les Illes Balears.

- c) Impulsar l'ús d'aigües regenerades per a diferents usos, com aplicacions urbanes, ambientals i agrícoles, promovent una gestió eficient del recurs hídric i reduint la pressió sobre els aqüífers estratègics.
- d) Considerar l'accés equitatiu a l'aigua en zones rurals, enfortint la capacitat d'adaptació d'aquestes comunitats enfront d'esdeveniments climàtics extrems i la pressió demogràfica.
- e) Respectar l'economia circular i l'aprofitament responsable dels recursos en el cicle integral de l'aigua.

Tercera. Concreció de la voluntat o declaració d'intencions

La declaració d'intencions o declaració de voluntat de les parts del present protocol és concreta en el següent, per part dels distints signants:

a) La Conselleria de la Mar i del Cicle de l'Aigua:

1. Mantenir en funcionament les IDAMS i la xarxa en alta a la seva màxima capacitat, per garantir la disponibilitat d'aigua dessalada, cap a la cobertura de la demanda de la població.
2. Impulsar, amb la major celeritat possible, l'increment de disponibilitat d'aigües dessalades suficients per a l'abastament urbà i la millora i extensió de la xarxa d'alta fins als nuclis no coberts mitjançant l'execució d'inversions de rellevància quantitativa i estratègica.
3. Promoure la millora de l'eficiència energètica de les seves instal·lacions de producció d'aigua dessalada atenuant l'impacte energètic del funcionament de les seves instal·lacions.
4. Promoure i implantar infraestructures per a la reutilització urbana i ambiental que puguin ser cedides a l'administració local per al seu ús i explotació.
5. Millorar els tractaments d'aigües residuals orientats a la seva posterior reutilització agrícola i ambiental.
6. Col·laborar amb els Ajuntaments en la delimitació geogràfica de la procedència de les aigües amb alta salinitat.

b) El Consell Insular d'Eivissa:

1. Coordinar les actuacions necessàries per garantir que aquesta transició es faci de manera ordenada i eficient.
2. Promoure, dins de les seves competències, la creació de zones de reutilització ambiental de rellevància quantitativa dins el territori insular.
3. Impulsar i agilitar tot tipus de tràmits necessaris per a l'objecte d'aquest protocol dins de les seves competències en sòl rústic i en projectes Inter municipals.

4. Col·laborar dins de les seves competències en agricultura en l'impuls a la reutilització d'aigües depurades en l'àmbit agrícola i/o rústic, traslladant a futures normatives l'ús d'aquestes aigües per a finalitats diferents a les necessitats humanes.

c) Els Ajuntaments:

1. Substituir l'aigua de subministrament urbà provinent de pous municipals, per aigua dessalada de la xarxa en alta del Govern, segons les possibilitats de cada nucli urbà i la distribució de la disponibilitat d'aigua dessalada, que en la seva totalitat per als cinc municipis serà la capacitat màxima de dessalació. És intenció que aquest subministrament mitjançant el màxim d' aigua dessalada es dugui a terme durant tots els mesos de l' any.
2. Detectar i resoldre l'origen de la salinitat en les aigües de les xarxes de sanejament mitjançant la localització i reparació d'intrusions marines a la xarxa i/o el control d'abocaments d'aigües no aptes a ella.
3. Incorporar a les seves ordenances municipals la qualificació d'infracció greu l'abocament d'aigües a la xarxa de sanejament amb un nivell de salinitat superior als límits permesos per el Pla Hidrològic de les Illes Balears.
4. L'impuls i execució de projectes destinats a la reducció de fuites i la millora d'eficiència en les xarxes de distribució d'aigua.

d) Les parts promouran actuacions per a la recuperació dels aqüífers, incloent:

1. La reducció de l'extracció privada no regulada i la fiscalització de les extraccions per a ús urbà no municipalitzades.
2. Campanyes de sensibilització sobre la importància de preservar els recursos hídrics.
3. El seguiment i control continu dels nivells, la qualitat i les extraccions de les aigües subterrànies.

Quarta. Finançament

És voluntat o intenció de les parts que el cost de les actuacions derivades d'aquest protocol sigui cofinançat per:

- a) La Conselleria, mitjançant els pressupostos autonòmics.
- b) El Consell, a través de les seves partides pressupostàries.
- c) Els Ajuntaments, amb fons propis o subvencions demanades a altres organismes.

Cinquena. Comitè de seguiment

- a) Es constituirà un comitè de seguiment integrat per representants de la Conselleria, el Consell i els Ajuntaments per supervisar l'execució d'aquest protocol.
- b) El comitè es reunirà trimestralment per avaluar els avenços i adoptar mesures correctores si és necessari.

Sexta. Vigència

Aquest protocol tindrà una vigència inicial de tres anys, renovable automàticament per períodes iguals llevat que alguna de les parts manifesti la seva voluntat de rescindir-lo amb un preavís de sis mesos.

És voluntat de les parts signants col·laborar activament per complir els objectius establerts en aquest protocol, actuant amb responsabilitat i compromís amb la sostenibilitat dels recursos naturals de l'illa d'Eivissa.

Signat en set exemplars a Eivissa, el 18 de desembre de 2024

Juan Manuel Lafuente Mir
Conseller
Conselleria del Mar i del Cicle de l'Aigua

Karagürrigüero Costa
Alcalde
Ajuntament d'Eivissa

Vicente Roig Tur
Alcalde
Ajuntament de Sant Josep de sa Talaia

María Tania Marí Marí
Alcaldessa
Ajuntament de Sant Joan de Labritja

Vicente Marí Torres
President
Consell Insular d'Eivissa

Miguel Tur Rubio
Primer Tinent d'Alcalde
Ajuntament de Santa Eulària des Riu

Marcos Serra Colomar
Alcalde
Ajuntament de Sant Antoni de Portmany

